

O poletnih tečajih British council za učitelje angleščine

Britanska prosvetna ustanova »British Council« (British Council), namenjena širjenju znanja angleščine kot drugega jezika (torej v deželah z neangleškimi državnimi jeziki), že več let prireja za učitelje angleščine iz teh dežel vsako leto poletne tečaje »Summer Schools«, trajajočih od 16 do 21 dni, v raznih mestih Velike Britanije. Med številnimi jezikovnimi tečaji za Neangležke, ki jih organizirajo univerze in razni drugi, tudi zasebni učni zavodi po Veliki Britaniji, se odlikujejo tečaji Britanskega sveta ne le po svoji visoki ravni, ampak tudi po tem, da so namenjeni samo predavateljem angleščine in zato negujejo jezikovno znanje udeležencev posebno glede na to, da ga naj bi le-ti posredovali svojim učencem in študentjem.

Te poletne tečaje prirejajo v juliju in avgustu za 400 do 500 tujcev; v vsakem tečaju jih je 30—60, zastopanih je deset do petnaest narodov. Nekaj desetih jih pride vsako leto tudi iz Jugoslavije. Letos je bilo teh tečajev deset: šest v juliju (Oxford, Lumsley Castle, Southampton, Bristol, Hull, Aberdeen) in štiri v avgustu (Cambridge, Leeds, Twickenham, Cardiff). Njihov program je bil povsod s manjšimi variantami: sodobna angleščina (s težiščem na sintaksi in fonetiki), novejša in najnovejša angleška literatura in angleško življenje. Po doseganju skupnih naših in drugih udeležencev lahko trdimo, da je povprečni uspeh teh tečajev dober, deloma zelo dober, ker so strokovno in organizacijsko na visoki ravni in se po skupnih vsakešni leta sproti zboljšujejo. Njihova šibka stran je kratko trajanje — posledica dragine; zato pa je način dela zelo intenziven. Seveda je uspeh odvisen od dobre volje članov, vendar drža, da so objektivni pogledi prav odlični.

Dodati bi lahko še to, da so jugoslovanski udeleženci navadno med dobrih ali zelo dobrih, prvič, ker pripadniki majhnih narodov velikokrat razvijajo izredno vnetost, in drugič, po naravni živahnosti in dobrem posluhu naših ljudi. Vse to pa bolj velja za ožji lingvistični del tečajev in mnogo manj za leposlovno snov.

Nekaterih slušateljev, tudi naših, se je zlasti dojele to, da so prav angleži, ki se tu jih jezikovno bolj redko in težko učijo, tako uspešni učitelji lastnega jezika; in glede organizacijske plati, da so angleži svoje znano »improviziranje v vsaki situaciji« očitno zamenjali vsaj na tem področju s prav ameriškim tempom in nemško natančnostjo: takoj po zaključku vpisov (kar se pri nekaterih tečajih zgodi že pred prvimi tedni) vsak sprejeti član tečaja prejme okoližnico, z navodili glede potovanja in začetka dela, s seznamom leposlovnih del, ki jih priporočajo za pripravljanje, in s drugimi koristnimi podatki. Kdor preostalih 8—12 tednov dobro izkoristi za branje nasvetovane proze in poezije, bo pridobil več in hitreje. Sprejem na določenem zbirališču, razmeščanje po sobah in ves ostali uvod v delo se razvija tiho in gladko. Med samim tečajem obravnavajo podrobne probleme sintakse, idiomatike, metodike in drugih, ki jih je morda kdo na tega tečaja prinesel s seboj. Tečaj, po važnosti, na skupnih vajah ali pa po vajah za seboj. Tudi druge strokovne želje posameznikov upoštevajo: zanimaj se, n. pr., za angleški način izobraževanja odraslih in strokovno spoprijemanje (v smislu našega zakonodajstva, čl. 71-84) in s tem takoj dobil izčrpane podatke.

Razlogi za to učinkovitost so, mislim, naslednji: angleški prosvetni delavci imajo zelo dolge, intenzivne izkušnje iz prejšnjih kolonialnih let po vseh delih sveta; angleška frazeologija in olem slovar sta se oplojila v ozem sožitju z azijskimi in afriškimi govorniki; tudi v jezikovni pedagogiki se kaže angleški način molčnega preučevanja, manj z argumenti kot s primerom; dalje, stvarno radi posredujejo življenjsko in domače, navidezno preprosto, vedno povezano z dejstvi in praksjo, le izjemoma z abstrakcijami. Potem so tu še koristni vplivi iz obeh svetovnih vojn, n. pr. sožitja z drugimi evropskimi narodi in z Amerikanci zlasti med drugo vojno in po njej; čisto jezikoslovno pa je glavni razlog teh uspehov, predvsem glede srednjeevropskih narodov, ki so se rešili nemškega tutorstva, v tako imenovani neposredni metodi. Navadno pojmujejo to metodo kot način »postavljanja učenca v pogoje otroka, ki se

uču govoriti«. Tu ne bomo navedli vprašanja vrednosti te metode, moramo pa ugotoviti, da je že doslej prinesla presenetljive uspehe in da je blagodejna — zlasti za nas Slovence — temeljita revizija starejših nemških prijemov jezikovnega pouka z obilnim prevajanjem, s togimi pravili in izjemami, z učenjem slovarja zaradi »besednega zaklada« in slovnične zaradi slovnične — vse na rovaš gladkega izražanja, sintakse in idiomatike. S tega stališča je metoda, ki jo je razvil in jo nenehno še naprej razvija Britanski svet v svojih poletnih tečajih, močno koristna za naše angleže, ker jim odpira dvojne poti hkrati: kot učenec angleščine, da revirajo in poglabljajo lastni jezikovni študij, in kot predavatelj angleščine, da si privajajo sodobnejši način poučevanja.

K metodici in organizaciji teh tečajev bi pripomnili: vso snov podajajo, po angleškem univerzitetnem načinu, na skupnih predavanjih (Lectures) in na vajah v majhnih skupinah (Tutorial Work), podobnih kontinentalnim seminarjem in proseminarjem. Razlika z nemškimi (pa nekoliko tudi s francoskimi in italijanskimi) načinom je v tem, da so »Lectures« dokaj neformalne, pač pa skozi življenjske, in učinkujejo kljub skrbni pripravi kot improvizacije; »Tutorial Work« — ki ga je dosti več kot predavanj — vrše v skupinah 8—12 slušateljev (navadno z upoštevanjem materin jezikov), in da se niti te skupnice ne bi pre-

Ing. Rado Šturm

Šola pomagaj pri spoznavanju sadnih sort

Na našem podeželju se čisto pogodi, da otroci sprašujejo po imenu sadnih sort. Pogosto pa ga niti oče ne pozna. Za praktičnega sadjarja pa je razen drugega znanja o sadjarstvu nujno potrebno, da pozna najvažnejše sorte sadnega sadja, ker ne sodi to samo k splošni izobrazbi kmečkega človeka, temveč je važno tudi za sadno trgovino. Sadje je danes trgovsko blago, ki ga ne prevažamo samo v razne dele svoje države, ampak tudi križem po svetu kljub njegovi občutljivosti za prevoz. Zato je tudi razumljivo, da mora imeti sicer tako različno trgovsko blago svoja določena imena, ki jih mora predvsem poznati pridelovalec, da se izogne morebitnim nesporazumom v kupitju in vsaki zamenjavi sadnih sort. Spoznavanje sadnih sort ni važno le zaradi sadne kupitje, ampak tudi zato, ker se ne razlikujejo sadne sorte samo po lastnosti sadu, temveč tudi po lastnostih drevesa samega glede rasti, občutljivosti za podnebje, zemlje, lege, oskrbovanja itd.

Vsakdo, ki goji sadno drevje v še tako malem obsegu, mora poznati sadne sorte tako po lastnosti drevesa kakor po lastnosti ploda, če hoče dobiti pri meren pridelek. To je posebno za oplojevanje sadnega drevja velikega pomena. Svoje sadne sorte pa mora tudi imenovati s praviimi slovenskimi imeni, ki je pomoloko ugotovljeno. Prije, sprejem na določenem zbirališču, razmeščanje po sobah in ves ostali uvod v delo se razvija tiho in gladko. Med samim tečajem obravnavajo podrobne probleme sintakse, idiomatike, metodike in drugih, ki jih je morda kdo na tega tečaja prinesel s seboj. Tečaj, po važnosti, na skupnih vajah ali pa po vajah za seboj. Tudi druge strokovne želje posameznikov upoštevajo: zanimaj se, n. pr., za angleški način izobraževanja odraslih in strokovno spoprijemanje (v smislu našega zakonodajstva, čl. 71-84) in s tem takoj dobil izčrpane podatke.

Razlogi za to učinkovitost so, mislim, naslednji: angleški prosvetni delavci imajo zelo dolge, intenzivne izkušnje iz prejšnjih kolonialnih let po vseh delih sveta; angleška frazeologija in olem slovar sta se oplojila v ozem sožitju z azijskimi in afriškimi govorniki; tudi v jezikovni pedagogiki se kaže angleški način molčnega preučevanja, manj z argumenti kot s primerom; dalje, stvarno radi posredujejo življenjsko in domače, navidezno preprosto, vedno povezano z dejstvi in praksjo, le izjemoma z abstrakcijami. Potem so tu še koristni vplivi iz obeh svetovnih vojn, n. pr. sožitja z drugimi evropskimi narodi in z Amerikanci zlasti med drugo vojno in po njej; čisto jezikoslovno pa je glavni razlog teh uspehov, predvsem glede srednjeevropskih narodov, ki so se rešili nemškega tutorstva, v tako imenovani neposredni metodi. Navadno pojmujejo to metodo kot način »postavljanja učenca v pogoje otroka, ki se

Danes, ko je število sadnih sort razmeroma majhno, se spoznavanje le-teh močno olajšano ker je treba dobera poznati le sadne sorte določene pridelovalnega okoliša. Kdor jih poz-

več umirile, razvrstijo slehernega člana tečaja vsaj v dve skupini, sestavljeni po različnih vidikih, n. pr. hkrati v eno od skupin A, B ali C itd., tako da pride izmenoma v dveh različnih okoljih na vaje, ki zato niso nikdar puste.

Posrečen je tudi prijem, ki bi ga lahko imenovali »zakrožitev tečaja«, t. j. izpolnitev striktno jezikoslovne stvarine s takimi obrobami snovmi, ki šele spopolnjujejo celotno sliko tečaja v majhnem, a presenetljivo življenjsko podobno celotnega angleškega življenja, vse brez zaznavnega načrta, na videz prigodno in zabavno. Ti dodatki so: številni izleti in pred vsakim kratko kramljanje, ki slušatelje — brez statistične navlahe, letnice in podobnega — vpelje v osnovne pojme za razumevanje ekonomike in zgodovinskega okolja obiskanih krajev. Prirejajo obline stike s prebivalstvom: enkrat ali dvakrat na teden so čajanke ali preprosti večerni sprejemi na sedežu tečaja (za goste iz širše okolice), ali v kaki vnanji ustanovi (za tečajnike). Sledijo zasebna vabila v domače, gledališče, na weekend, kopanje ali šport. Obiski industrijskih podjetij, rudnikov, sol, zavodov, mest in turističnih točk v ožji in širši okolici. Predavatelji na tečaju (akademski učitelji z raznih univerz, uredniki, književniki in drugi javni delavci) vedo skupaj s tečajniki in jim na takten, sproščen in najraje šaljiv način pomagajo pri zgraditvi izgovorjave, izražanja in sloga. Glasbo in likovne umetnosti primerno upoštevajo,

Dr. Janko Golias

prirejajo večere s predvajanjem prvovrstnih »dolgih plošč« s slavnimi simfonijami in drugimi skladbami, obiske zgodovinskih in umetniških znamenitosti, s kratkim, a briljantnim komentarjem, plošče z vzornimi recitacijami uporabljajo pri literarnih urah, magnetofone pri fonetičnih vajah. Ponekod slavni avtorji berejo iz lastnih del. Tečajniki obiskujejo slavne gledališke predstave in folklorne prireditve. Na družabnih prireditvah vadijo angleške ljudske pesmi in ples. Sredi tečaja priredijo razstavo knjig strokovne in leposlovne literature z možnostjo najcenejše nabave takih del.

Tečaji potemtakem vsebujejo poleg študijske osnove, dosti elementov turizma, kulturnega oddiha in obče spoznavanja angleških krajev in ljudi, gospodarskega in kulturnega življenja. Posebno dragoceno doživljanje za slehernega udeleženca pa je ono majhno »združenje narodov« na vsakem majhnem tečaju: složno življenje, delo in potovanja združuje večje število ljudi različnih jezikov, ras, barv in državljanstev na nepozabno pozitiven način.

Pod vtišom navedenih skupin bi človek želel dvojce; da bi vse koristne izkušnje s teh tečajev izkoristili za poletne seminarje tujih slavistov in podobne shode v Jugoslaviji; in da bi vsako leto čim večjemu številu mladim, pa tudi starejšim slovenskim anglistom omogočili obisk teh poletnih tečajev.

Mladinska knjiga v novem šolskem letu

PROSVETNI DELAVEC TOVARIŠKE POZDRAVE IN MNOGO USPEHA PRI DELU!

Novo šolsko leto se je pričelo in mladina hoče novih knjig. Pripravili smo, kar smo mogli in upamo, da ne zmanj. Knjige morajo med ljudi — s tem bomo šele dosegli svoj cilj. Tu pa nam lahko pomorete samo prosvetni delavci. Vi veste, kako pomemben je mladinski tisk za vzgojo in Vaša beseda bo pri mladini padla na ugodna tla. Prosimo Vas, da sodelujete z nami. Skupaj bomo dosegli naš cilj — dati mlademu človeku dobro knjigo.

Ilustracija Rože Pišcapec je iz slikanice Trije medvedi

ZA ŠOLSKO LETO 1958/59 SMO PRIPRAVILI NASLEDNJE KNJIŽNE ZBIRKE:

Najbolj priljubljene SLIKANICE: CEBELICA, osem knjig za 480 din, in sicer:

Trije medvedi, Hruška, Kdo je najmočnejši, Novoletna zgodba, Stavorenska gospa, Kako žive vulkani, Skavt Peter in dobra volja ter Pravljice o Katarini.

KNJIŽNICO SINJI GALEB, osem knjig, samo 980 din, in sicer:

Franc S. Finčgar: Pod svoobodnim soncem, I. in II. knjiga, Vladimir Čerkez: Sonce v dimu, Anton Ingolič: Tajno društvo PGC, Margery Miller: Joe Louis - Črni bombardier, Jack Hines: Koža črnege volčaka, Vladimir Babula: Planet treh sonc in Helena Šmahelová: Mladost na krilih.

KNJIŽNICO KONDOR za odrasle in mladino, 12 knjig samo 1560 din, in sicer:

Fran Levstik, Martin Krpan, Popotovanje iz letnika 1957-58, Ciril Kosmač: Iz moje dooline, Ivan S. Turgenjev: Očetje in sinovi, France Prešeren: Poezije, J. in W. Grimm: Pravljice, M. de Cervantes: Don Kihot, H. Chr. Andersen: Pravljice, Miško Kranjec: Kruh je bridka stvar, Dante Alighieri: Alojz Gradnik: Pekl, Oscar Wilde: Pravljice, M. de Mon-

taigne: Ezeji, France Prešeren: Pesmi in pisma ter Srbske in hrvaške narodne pesmi.

ZBIRKO IGRA IN DELO, 8 knjig, samo 800 din, in sicer:

B. Petek: Modeli iz papirja, M. Vogel: Lutkovno gledališče, S. Ogorelec: Galvanometer, Električni pastir in Poizkusi z elektronom, S. Keržič: Modeliranje gline, E. Fink: Ladijski modeli in še ena.

ZBIRKO potopisov GLOBUS, za odrasle in mladino, 4 knjige za 2400 din, in sicer:

Makluko Makla: Potovanje po Tihem oceanu; Beno Zupančič: Egipt, Dušan Savnik: Kontinent nasprotni, V. Občut: Potovanje v Tibet.

ZBIRKO ZLATA PTICA, 4 knjige za 2200 din, in sicer:

Svedske pravljice, Slovenske pravljice, Pantatana in Ciganske pravljice.

KNJIŽNICO ZA CICI-BANE. Izdali bomo 14 knjig za približno ceno 5000 din, med drugimi:

T. Pavček: Jure Mure v Afriki, E. Peroci: Breskve, M. Valjavec: Pastir, F. Levstik: Martin Krpan, J. Korczak: Kralj Matjaž Prvi, J. Oljeka: Trije debeluh, F. Bevk: Pisani svet, izrekanke, barvaste slikanice in drugo.

KNJIŽNICO ZA SOLARJE, 12 knjig za približno 5000 din, med drugimi:

A. Lindgren: Pika Nogavička, R. Kipling: Pogumni kapetani, F. Bevk: Carovnica Cirimbara, Z. Grey: Skrivnostni jezdec in druge.

KNJIŽNICO ZA MLADINO, 4 knjige za približno 2000 din, med drugimi:

M. Černiševski: Kaj storiti, E. de Amicis: Srce in še dve knjigi.

PRIRODA IN LJUDJE, 6 knjig za približno ceno 5000 din, med drugimi:

Rojstvo in smrt sonca, Mladost, Nastanek sodobne hiše, Pod morsko gladino in še dve knjigi.

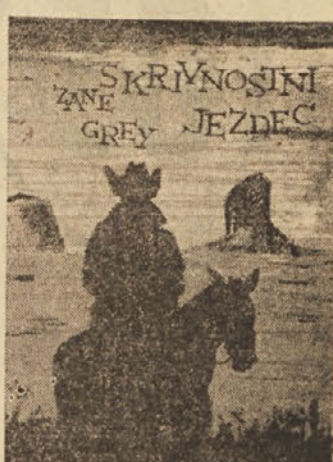
LUTKOVNI ODER. Nekaj starih lutkovnih iger in Tonček med hrošči.

ČASOPISI. Najmlajšim bomo poslali CIBANA letno 9 števk po 20 din in PIONIRSKI LIST 36 števk po 10 din. 9 števk po 20 din in Pionirski list 36 števk po 10 din. Pri Mladinski knjigi je tudi uprava revije JEZIK IN SLOVSTVO, ki stane 56 din, za dijake, ki prejemajo revijo pri poverjeniku pa 45 din.

Te dni smo razposlali vsem našim sodelavcem knjižni oglas za september, v katerem smo omenili naše materialne žrtve, ki jih doprinasamo za pocenitev knjig.

Zaradi običajnih sprememb, do katerih pride ob premetitvah v začetku šolskega leta, prosimo vse poverjenike, da napišejo na prvo stran računalnice, ki je v septembrskem prospektu, vse nove naslovne podatke.

Založba bo poskrbela, da bodo vse knjige kakor doslej najbolj skrbno izbrane in kar najlepše opremljene.

Založba Mladinska knjiga · Ljubljana, Tomšičeva 2

POSTOPEK PRI IMENOVANJU PEDAGOŠKIH SVETNIKOV

Komisija po členu 262 Zakona o javnih uslužbenih je predpisala poslovnik, po katerem bo poslovala pri imenovanju pedagoških svetnikov. Objavljamo prva tri poglavja poslovnika. Četrto poglavje obravnava interno delo komisije.

Po členu 260 Zakona o javnih uslužbenih lahko dobi poseben naziv pedagoškega svetnika prosvetni delavec (vzgojitelj, učitelj, učitelj praktičnega pouka, strokovni učitelj, predmetni učitelj in profesor), ki je pri svojem delu za izobraževanje in vzgojo otrok in pri izobraževanju odraslih pokazal posebne uspehe, in sicer:

1. Zavod za napredek šolstva LRS

2. Svet za šolstvo LRS

3. Svet za kulturo in prosveto LRS

4. Sveti za šolstvo pri OLO pri OLO

5. Sveti za kulturo in prosveto pri OLO

6. Pedagoški center LRS

7. Zveza pedagoških društev LRS

8. Pedagoška društva

9. Združenje učiteljev in profesorjev

na širšem področju kot iniciator, pobudnik in nosilec širokoga vzgojnega in prosvetnega dela med mladino in odraslimi in mu javnost to priznava;

6. če se kot pisatelj posebej uveljavlja v mladinski književnosti z deli, ki imajo vzgojni pomen.

II. Predlog za imenovanje za pedagoškega svetnika lahko daje komisiji:

1. Zavod za napredek šolstva LRS

2. Svet za šolstvo LRS

3. Svet za kulturo in prosveto LRS

4. Sveti za šolstvo pri OLO pri OLO

5. Sveti za kulturo in prosveto pri OLO

6. Pedagoški center LRS

7. Zveza pedagoških društev LRS

8. Pedagoška društva

9. Združenje učiteljev in profesorjev

na širšem področju kot iniciator, pobudnik in nosilec širokoga vzgojnega in prosvetnega dela med mladino in odraslimi in mu javnost to priznava;

6. če se kot pisatelj posebej uveljavlja v mladinski književnosti z deli, ki imajo vzgojni pomen.

III. Komisija si mora po členu 262 Zakona o javnih uslužbenih vs utemeljitev svojega predloga za imenovanje svetnika priskrbiti strokovno mnenje vsaj od ene naslednjih institucij:

1. Zavod za napredek šolstva LRS ali FLRJ

2. Pedagoški center v Ljubljani

3. Zveza pedagoških društev v Ljubljani ali Beogradu

4. Združenje učiteljev in profesorjev v Ljubljani

5. Pedagoška katedra na filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani

OBVESTILO VSEM ŠOLAM

Center za šolske ekskurzije Turističnega biroja Beograd

zagotovi dijaškim ekskurzijam, ki prihajajo v Beograd, stanovanje, hrano in strokovne vodnike za spoznavanje Beograda. Po želji organizira izlete v okolice Beograda. Opozarjamo šole, da o pravem času pošljejo pismene prijave in rezervacije Centru za šolske ekskurzije Turističnega biroja Beograda — Beograd, Trg bratstva i jedinstva 1-a, telefon 27-127.

Favle Flere

Kako e z našimi esperantisti

Od 4. do 7. julija 1958 je bil 17. jugoslovanski esperantski kongres v Novem Sadu in tedaj je bil tudi ustanovni sestanek JAPE (Jugoslovanskega društva pedagogov esperantistov). Kongres je bil ob 50-letnici jugoslovanskega esperantskega gibanja. Na sestanku JAPE so sklenili: združiti vse učitelje esperantiste, izmenjavati izkušnje v pouku esperantskega jezika, pripraviti učnih knjig in pouk, organizacija mladih esperantistov.

In kako je bilo v preteklem letu s poukom esperanta v Sloveniji? Kljub težkim okoliščinam, s katerimi so se morali boriti zaradi neprimernih učnih ur pred poukom ali po njem, zaradi prezasedenosti šolskih prostorov, odpadnih učnih ur zaradi epidemij, počinčnic, preobremenjenosti dijakov itd., so šolsko leto zaključili s prav zadovoljivim uspehom. Učno snov so obdelali po predvidenem načrtu, pouk je končalo okrog 70%, v nekaterih šolah in letnikih pa celo 100% udeležencev. Učenci in dijaki so se jezika naučili toliko, da so že nastopali kot mladi esperantisti in ustvarili stik s sovrstniki drugih držav.

Posebno pozornost so posvetili v minulem šolskem letu poskusnemu pouku v paralelkah določenega razreda osnovnih šol, kjer je pouk potekal po direktni metodi s posebnimi ilustriranimi učilom in z modernimi učnimi pripomočki (fianelogramom, predmeti, slikami, filmom). V vadnici je bil pouk pod nadzorstvom Zavoda za proučevanje šolstva LRS. Kakor pri nas, tako je bil pouk tudi v Beogradu, Zagrebu, Novem Sadu, Sarajevu kot rezultat esperantskega pedagoškega seminarja v Kranjski gori v poletnih počitnicah leta 1957. Tudi na srednjih šolah so uporabljali moderne metode, konverzajo, čtivo in praktično delo. Po vseh šolah so predvajali dva filma v esperantu, aktivno so sodelovali na akademiji v proslavo 70-letnice Esperanta in ob rojstnem dnevu maršala Tita na I. esperantskem festivalu v Ljubljani. Za srednje šole je bil izlet v Škocjanske jame, za osnovne šole pa na Zbiljsko jezero. V

posebnih esperantskih brigadah se je udeležilo prostovoljnega dela na gradbišču v Kopru veliko dijakov, za mladince pa so bili v Radovljici prirejeni posebni počitniški seminarji.

Učiteljski kader, ki je poučeval, je za današnje razmere zadosten, v jezikovnem pogledu pa še dokaj mlad. V

preteklem šolskem letu smo v osnovnih tečajih pridobili spet okrog 40 novih učiteljev, s katerimi pa bo treba delati še najmanj eno leto v nadaljevalnih tečajih. Dosedanji kader bo treba temeljito pripraviti za nadaljevalni in končni pouk na osemletkah in srednjih šolah. V avgustu bodo imeli na Polzovem poseben seminar, ki se ga bo udeležilo okrog 40 pedagogov-esperantistov. Pomembne rezultate je doseglo esperantsko gibanje pri nas le zavoljo velike požrtvovalnosti učiteljev.

Jok

Lojzetu Carliju v spomin

Lojzeta Carlija ni več. Kdo ga ne bi poznal, saj je preropal našo domovino od severa do juga in od vzhoda do zahoda. In povsod si je znal pridobiti prijatelje, ki ga ne bodo pozabili.

Nikoli ni zatajil, da je Tolminec. Rojen 1. 1900 je preživel težko mladost revnega študenta, ki se je moral vzdrževati večinoma sam. In potem je učiteljeval po pla-

zabnih krajih sončne Goriške, fasilizem pa ga je poslal daleč na jug v Italijo.

Ko je videl, da svojemu zaslužnemu ljudstvu ne more več koristiti, je pribežal v Jugoslavijo.

Bil je nameščen v najbolj hribovitih krajih ob naši severni meji, potem v Beli krajini. Leta 1943 je prišel na Dobrovo.

Povsod so ga ljudje in zlasti mladina vzljubili, saj je njej posvečal vse svoje moči. In v njem srcu bo ostal zapisan kot ne-

pozaben učitelj, vzgojitelj in prijatelj.

Moral je okušati trdote fašistične ječe, po osvoboditvi pa ga je domovina poklicala na mesto okrožnega nadzornika za mladinske domove na osvobojeno Primorsko.

Koliko dela, težav in potov je imel, da je mladini preskrbel vsega, kar je najnujnejše potrebovala v težkih poveljnih letih! Potem se je vrnil spet na Dobrovo. Dan za dnem je prihajal v šolo že po sedmi uri, vedno visten in natančen kot njegove čebulice, ki jih je imel tako rad. Čeprav je imel precej daleč v šolo, ga niso zadržali ne slaba pot, ne mraz, ne sneg.

Po upokojitvi 1. 1956 nas je za 2 leti zapustil, toda februarja letos se je zopet vrnil. Samo za dva meseca, kot bi slutil, da se mora prav tu za vedno posloviti od mladine in od nas vseh. Naglo ga je pokosila zavrtna bolezen dne 21. maja 1958.

Dostikrat je ušil nad 50 že skoro odrasli otrok. Ki jih je znal družiti s svojo živo in segavo besedo in s svojim lepim zgledom v eno samo družino, katere oče in vzgojitelj je bil.

Ni jim podajal samo učne snovi, vedno jim je trošil v srca tudi naukov za lepo, delavno in napredno življenje, katerega zgled je bil predvsem on sam.

Nam kolegom je bil vedno zvest in požrtvovalen tovariš in svoji ženi skrben mož.

Vedno je znal najti pristržno in šaljivo besedo, ki je morala razvedriti vsakogar, ki ga je poznal, in nas je družila na šoli v enoten, iskren kolektiv.

Ne bomo ga pozabili! JOZE FATUR

Umrl je Franjo Logar

Vsako leto gredo tiho od nas, drug za drugim, kakor je bilo povečini tiho in nesebično njihovo delo med našim narodom. Eden takih je bil tudi FRANJO LOGAR, šolski upravitelj v Laporju pri Slovenski Bistrici, ki nas je v preteklih počitnicah, dne 16. julija 1958, tako nenadoma zapustil.

Bil je v Laporju od 5. februarja 1921, torej že odsejemo preganstvo med NOB v Srbiji, celih 33 let.

Ze pred drugo svetovno vojno, posebno pa še po osvoboditvi leta 1945 je bil duša vsega kulturnoprosvetnega, gospodarskega in političnega dela v svojem službenem kraju. Ze pred njo je bil ustanovitelj Sokola, tamburaško društvo, moški pevski zbor in gledališki odsek. Postal je tudi tajnik kmetijske podružnice in selekcijskega društva, član upravnega odbora JUU. Znan je bil kot slajen pevec pri Glasbeni Matici, v predvojnem življenju v kvartetu in pri UPZ.

Takoj po prihodu okupatorja, je bil zaprt v slovenskobistriških sodniških zaporih in pozneje v meljski kasarni, kjer so mu gestapovski stražarji z železnimi boksalji prebili bobnič. Pregar z mnogimi slovenskimi družinami v Cuprijo je postal član NOP in pozneje predsednik OF v Pančevu, kjer se je bil udeležil tudi tečaja Agitpropa. Tu v izgnanstvu si je iz obupa vzela življenje njegova prva žena, kar ga je globoko potrla.

Iniciativnost, ki zasluži priznanje

Nišja gimnazija v Kostanjevici na Krki, ki jo vodi agilni organizator Dolenjskega festivala tov. Lado Smrekar, je sprejela v počitniških mesecih okoli 150 tujcev iz raznih držav. Vsaka skupina je bila ob ogledu šole še posebej poučena o sistemu našega šolstva ter seznanjena s cilji naše prosvetne politike.

Tudi podpredsednik Zveznega izvršnega sveta tov. Aleksander Rankovič se je v avgustu mesecu zadržal več kot dve uri na šoli. V knjigo obiskov je zapisal tole laskavo opombo: »Ova škola zaista može služiti za primer u pogledu organizacije i vaspitnog delovanja za mlade i odrasle. Ovakva iniciativa zaslužuje samo priznanje.«

Vrnil se je 25. jun 1945 v Laporje, kjer je bil imenovan za upravitelja šole, bil izvoljen tudi za delegata okrajne skupščine, za referenta NO in KLO, predsednika KRKS, blagajnika ZPD, podpredsednika okrajnega strokovnega sveta, člana upravnega odbora Okrajne hranilnice v Slovenski Bistrici in kmetijske zadruge Laporje, za predsednika KUD Slov. Bistrica itd. Delal je kot zborovodja krajevnega pevskega društva in KUD Slov. Bistrica, kot vodja Narodnega orkestra in drugod. Do zadnjega je bil aktiven, prav posebno še pri raznih dramskih in drugih prireditvah, kjer se je izkazal vselej kot izvrsten organizator. Smrt

ga je iztrgala svoji družinici, 26-letni Pavli in sinu Petru, šoli, kjer je bil vester in tovariški vodja in svetovalac, ter kot javnega delavca mnogim društvom, ki jim je požrtvovalno daroval izvenšolski čas.

Pokolni Logar Franjo je bil rojen 2. decembra 1899 v Tržiču na Gorenjskem. Izhajal je iz trdnje slovenske delavske družine. Oče je bil mizar. Ze leta 1906 je zapustil štiri neposkrbljene otroke in ženo, ki si je od tedaj morala služiti kruh kot hišna pomočnica, otroci pa so bili razstani pri raznih sorodnikih. Osnovno šolo je Franjo obiskoval v Poljčanah, nižjo gimnazijo v Kranju, učiteljske pa v letih 1915

do 1919 v Mariboru. Nad eno leto je bil tudi v prvi svetovni vojni, po njej pa je leta 1924 opravil v Ljubljani tudi praktični učiteljski izpit. Kot učitelj v Poljčanah in v Laporju se je udeležil mnogih tečajev za kmetijsko-nadaljevalne šole, pedagoške centrale, zborovodskih tečajev Glasbene Matice itd.

V vsej svoji 39-letni službeni dobi je veljal Franjo Logar za izredno delavnega in priljubljenega tovariša in človeka, ki ga bodo zelo težko pogrešali poklicni kolegi, prijatelji in znanci, njegovi učenci, ki jim je bil pravi oče, in domače prebivalstvo. Slava njegovemu spominu!

Državna založba Slovenije

opezarja na naslednje priročnike

Borislav Stevanovič:
PEDAGOŠKA PSIHLOGIJA din 300

Peter Potočnik:
METODIKA PEVSKEGA POUKA
za 3. in 4. razred din 440

Arnošt Kolman:
LOGIKA din 400

Bogdan Uratarič:
BOTANIČNE ESKURZIJE din 400

PRED IZIDOM

Tone Ljubič:
VESELO, LEPO IN KORISTNO Priročnik za
tehnično vzgojo

Drago Vončina:
ŠOLSKI UPRAVITELJ

LJUBLJANA

izdeluje mnogoštevilne in odlične optične učne pripomočke

Mnogo pohvalnega je že bilo napisanega v zadnjih letih v našem dnevnem časopisu o TOVARNI OPTIČNIH IN STEKLOPIHAŠKIH IZDELKOV LJUBLJANA, METELKOVA STEV. 15 ali o TOVARNI TOS, kaker je njen skrajšan naslov. — Da bi lahko tudi v našem »Prosvetnem delavcu« POSREDOVALI ŠOLSKIM VODSTVOM »IZ PRVE ROKE« v rodostojne vesti o delovanju te tovarne in o njenih izdelkih, smo v začetku letošnjega šolskega leta obiskali komercialni oddelček navedene tovarne ter dobili prav zanimive podatke, ki jih objavljamo v zgoščenih obliki.

TOVARNA TOS OBSTOJA ŠELE OD LETA 1951. Za začetek svojega obratovanja je PREJELA LE BORIH 300.000.- DINARJEV, in to za vzpostavitev tovarniških prostorov, za nakup strojev, za nabavo reprodukcijskega materiala in za plače delavcem. — Kolektiv in vodstvo tovarne sta iz tega skromnega kapitala tekoma let vzpostavila v SLOVENIJI ODLIČNO OPTIČNO, STEKLOPIHAŠKO IN ELEKTROVAKUUMSKO INDUSTRIJO, do čim so v juniju letos dali v pogon še lastno, moderno urejeno steklarno v Hrpoljah in Kopru, ki jim sedaj služi kot surovinska baza za izdelovanje

steklenih cevi in poloptičnega stekla ter za izdelavo najrazličnejših steklarskih artiklov. Vprašali boste, kako je bil dosežen ta edinstveni uspeh v naši industriji? Delavci so delali več let brezplačno nadure, več dobiček pa, ki bi ga lahko tekom let razdelili, so dajali za nakup novih strojev, ali pa so stroje tudi sami izdelovali za tako prihranjen denar. In tako nabavljen strojni park je ostvarjal vedno nove dohodke ter širil tovarniško dejavnost in asortiment izdelkov. Priznati moramo, da so drugi narodi investirali težke milijone za zgraditev optične industrije, kolektiv tovarne TOS pa je s

svojo požrtvovalnostjo in marljivostjo dosegel isto. Ker nam primanjkuje prostora, bomo danes objavili le proizvodnjo iz optičnega obrata, ki izdeluje za šole že več let sledeče sodobne učne pripomočke: DIAPROJEKTORJE ZA PROJICIRANJE ČRNO BELIH IN BARVNIH DIAPOZITIVOV (30.000.- DIN), MIKRO-ADAPTORJE K TEM DIAPROJEKTORJEM — (7500 DIN) za projiciranje mikropreparatov in vseh prozornih teles. Ta kombinirani DIAPROJEKTOR (37.000 DIN) SE JE V NAŠIH ŠOLAH ODLIČNO OBNESEL, saj lahko učitelj s projiciranjem POVEČA DO 500-KRAT NA PLATNO ALI NA ZID SICER MIKROSKOPSKO MAJHNE DELCE, ki jih s PROSTIM OČESOM SLOH NI VIDE TI. Učenci z velikim zanimanjem opazujejo POVEČAVE RASTLIN, CELIC, BAKTERIJ itd. Teh DIAPROJEKTORJEV JE TOS DOSLEJ prodal nad pet tisoč osemsto, povpraševanje za njimi pa je še vedno veliko. Nadaljnji izdelek, ki po svoji OBLIKI IN KVALITETI LAHKO KONKURIRA INOZEMSKIM, je projekcijski aparat EPISKOP

je projekcijski aparat EPISKOP, ki jih s PROSTIM OČESOM SLOH NI VIDE TI. Učenci z velikim zanimanjem opazujejo POVEČAVE RASTLIN, CELIC, BAKTERIJ itd. Teh DIAPROJEKTORJEV JE TOS DOSLEJ prodal nad pet tisoč osemsto, povpraševanje za njimi pa je še vedno veliko. Nadaljnji izdelek, ki po svoji OBLIKI IN KVALITETI LAHKO KONKURIRA INOZEMSKIM, je projekcijski aparat EPISKOP, ki jih s PROSTIM OČESOM SLOH NI VIDE TI. Učenci z velikim zanimanjem opazujejo POVEČAVE RASTLIN, CELIC, BAKTERIJ itd. Teh DIAPROJEKTORJEV JE TOS DOSLEJ prodal nad pet tisoč osemsto, povpraševanje za njimi pa je še vedno veliko. Nadaljnji izdelek, ki po svoji OBLIKI IN KVALITETI LAHKO KONKURIRA INOZEMSKIM, je projekcijski aparat EPISKOP, ki jih s PROSTIM OČESOM SLOH NI VIDE TI. Učenci z velikim zanimanjem opazujejo POVEČAVE RASTLIN, CELIC, BAKTERIJ itd. Teh DIAPROJEKTORJEV JE TOS DOSLEJ prodal nad pet tisoč osemsto, povpraševanje za njimi pa je še vedno veliko. Nadaljnji izdelek, ki po svoji OBLIKI IN KVALITETI LAHKO KONKURIRA INOZEMSKIM, je projekcijski aparat EPISKOP, ki jih s PROSTIM OČESOM SLOH NI VIDE TI. Učenci z velikim zanimanjem opazujejo POVEČAVE RASTLIN, CELIC, BAKTERIJ itd. Teh DIAPROJEKTORJEV JE TOS DOSLEJ prodal nad pet tisoč osemsto, povpraševanje za njimi pa je še vedno veliko. Nadaljnji izdelek, ki po svoji OBLIKI IN KVALITETI LAHKO KONKURIRA INOZEMSKIM, je projekcijski aparat EPISKOP, ki jih s PROSTIM OČESOM SLOH NI VIDE TI. Učenci z velikim zanimanjem opazujejo POVEČAVE RASTLIN, CELIC, BAKTERIJ itd. Teh DIAPROJEKTORJEV JE TOS DOSLEJ prodal nad pet tisoč osemsto, povpraševanje za njimi pa je še vedno veliko. Nadaljnji izdelek, ki po svoji OBLIKI IN KVALITETI LAHKO KONKURIRA INOZEMSKIM, je projekcijski aparat EPISKOP, ki jih s PROSTIM OČESOM SLOH NI VIDE TI. Učenci z velikim zanimanjem opazujejo POVEČAVE RASTLIN, CELIC, BAKTERIJ itd. Teh DIAPROJEKTORJEV JE TOS DOSLEJ prodal nad pet tisoč osemsto, povpraševanje za njimi pa je še vedno veliko. Nadaljnji izdelek, ki po svoji OBLIKI IN KVALITETI LAHKO KONKURIRA INOZEMSKIM, je projekcijski aparat EPISKOP, ki jih s PROSTIM OČESOM SLOH NI VIDE TI. Učenci z velikim zanimanjem opazujejo POVEČAVE RASTLIN, CELIC, BAKTERIJ itd. Teh DIAPROJEKTORJEV JE TOS DOSLEJ prodal nad pet tisoč osemsto, povpraševanje za njimi pa je še vedno veliko. Nadaljnji izdelek, ki po svoji OBLIKI IN KVALITETI LAHKO KONKURIRA INOZEMSKIM, je projekcijski aparat EPISKOP, ki jih s PROSTIM OČESOM SLOH NI VIDE TI. Učenci z velikim zanimanjem opazujejo POVEČAVE RASTLIN, CELIC, BAKTERIJ itd. Teh DIAPROJEKTORJEV JE TOS DOSLEJ prodal nad pet tisoč osemsto, povpraševanje za njimi pa je še vedno veliko. Nadaljnji izdelek, ki po svoji OBLIKI IN KVALITETI LAHKO KONKURIRA INOZEMSKIM, je projekcijski aparat EPISKOP, ki jih s PROSTIM OČESOM SLOH NI VIDE TI. Učenci z velikim zanimanjem opazujejo POVEČAVE RASTLIN, CELIC, BAKTERIJ itd. Teh DIAPROJEKTORJEV JE TOS DOSLEJ prodal nad pet tisoč osemsto, povpraševanje za njimi pa je še vedno veliko. Nadaljnji izdelek, ki po svoji OBLIKI IN KVALITETI LAHKO KONKURIRA INOZEMSKIM, je projekcijski aparat EPISKOP, ki jih s PROSTIM OČESOM SLOH NI VIDE TI. Učenci z velikim zanimanjem opazujejo POVEČAVE RASTLIN, CELIC, BAKTERIJ itd. Teh DIAPROJEKTORJEV JE TOS DOSLEJ prodal nad pet tisoč osemsto, povpraševanje za njimi pa je še vedno veliko. Nadaljnji izdelek, ki po svoji OBLIKI IN KVALITETI LAHKO KONKURIRA INOZEMSKIM, je projekcijski aparat EPISKOP, ki jih s PROSTIM OČESOM SLOH NI VIDE TI. Učenci z velikim zanimanjem opazujejo POVEČAVE RASTLIN, CELIC, BAKTERIJ itd. Teh DIAPROJEKTORJEV JE TOS DOSLEJ prodal nad pet tisoč osemsto, povpraševanje za njimi pa je še vedno veliko. Nadaljnji izdelek, ki po svoji OBLIKI IN KVALITETI LAHKO KONKURIRA INOZEMSKIM, je projekcijski aparat EPISKOP, ki jih s PROSTIM OČESOM SLOH NI VIDE TI. Učenci z velikim zanimanjem opazujejo POVEČAVE RASTLIN, CELIC, BAKTERIJ itd. Teh DIAPROJEKTORJEV JE TOS DOSLEJ prodal nad pet tisoč osemsto, povpraševanje za njimi pa je še vedno veliko. Nadaljnji izdelek, ki po svoji OBLIKI IN KVALITETI LAHKO KONKURIRA INOZEMSKIM, je projekcijski aparat EPISKOP, ki jih s PROSTIM OČESOM SLOH NI VIDE TI. Učenci z velikim zanimanjem opazujejo POVEČAVE RASTLIN, CELIC, BAKTERIJ itd. Teh DIAPROJEKTORJEV JE TOS DOSLEJ prodal nad pet tisoč osemsto, povpraševanje za njimi pa je še vedno veliko. Nadaljnji izdelek, ki po svoji OBLIKI IN KVALITETI LAHKO KONKURIRA INOZEMSKIM, je projekcijski aparat EPISKOP, ki jih s PROSTIM OČESOM SLOH NI VIDE TI. Učenci z velikim zanimanjem opazujejo POVEČAVE RASTLIN, CELIC, BAKTERIJ itd. Teh DIAPROJEKTORJEV JE TOS DOSLEJ prodal nad pet tisoč osemsto, povpraševanje za njimi pa je še vedno veliko. Nadaljnji izdelek, ki po svoji OBLIKI IN KVALITETI LAHKO KONKURIRA INOZEMSKIM, je projekcijski aparat EPISKOP, ki jih s PROSTIM OČESOM SLOH NI VIDE TI. Učenci z velikim zanimanjem opazujejo POVEČAVE RASTLIN, CELIC, BAKTERIJ itd. Teh DIAPROJEKTORJEV JE TOS DOSLEJ prodal nad pet tisoč osemsto, povpraševanje za njimi pa je še vedno veliko. Nadaljnji izdelek, ki po svoji OBLIKI IN KVALITETI LAHKO KONKURIRA INOZEMSKIM, je projekcijski aparat EPISKOP, ki jih s PROSTIM OČESOM SLOH NI VIDE TI. Učenci z velikim zanimanjem opazujejo POVEČAVE RASTLIN, CELIC, BAKTERIJ itd. Teh DIAPROJEKTORJEV JE TOS DOSLEJ prodal nad pet tisoč osemsto, povpraševanje za njimi pa je še vedno veliko. Nadaljnji izdelek, ki po svoji OBLIKI IN KVALITETI LAHKO KONKURIRA INOZEMSKIM, je projekcijski aparat EPISKOP, ki jih s PROSTIM OČESOM SLOH NI VIDE TI. Učenci z velikim zanimanjem opazujejo POVEČAVE RASTLIN, CELIC, BAKTERIJ itd. Teh DIAPROJEKTORJEV JE TOS DOSLEJ prodal nad pet tisoč osemsto, povpraševanje za njimi pa je še vedno veliko. Nadaljnji izdelek, ki po svoji OBLIKI IN KVALITETI LAHKO KONKURIRA INOZEMSKIM, je projekcijski aparat EPISKOP, ki jih s PROSTIM OČESOM SLOH NI VIDE TI. Učenci z velikim zanimanjem opazujejo POVEČAVE RASTLIN, CELIC, BAKTERIJ itd. Teh DIAPROJEKTORJEV JE TOS DOSLEJ prodal nad pet tisoč osemsto, povpraševanje za njimi pa je še vedno veliko. Nadaljnji izdelek, ki po svoji OBLIKI IN KVALITETI LAHKO KONKURIRA INOZEMSKIM, je projekcijski aparat EPISKOP, ki jih s PROSTIM OČESOM SLOH NI VIDE TI. Učenci z velikim zanimanjem opazujejo POVEČAVE RASTLIN, CELIC, BAKTERIJ itd. Teh DIAPROJEKTORJEV JE TOS DOSLEJ prodal nad pet tisoč osemsto, povpraševanje za njimi pa je še vedno veliko. Nadaljnji izdelek, ki po svoji OBLIKI IN KVALITETI LAHKO KONKURIRA INOZEMSKIM, je projekcijski aparat EPISKOP, ki jih s PROSTIM OČESOM SLOH NI VIDE TI. Učenci z velikim zanimanjem opazujejo POVEČAVE RASTLIN, CELIC, BAKTERIJ itd. Teh DIAPROJEKTORJEV JE TOS DOSLEJ prodal nad pet tisoč osemsto, povpraševanje za njimi pa je še vedno veliko. Nadaljnji izdelek, ki po svoji OBLIKI IN KVALITETI LAHKO KONKURIRA INOZEMSKIM, je projekcijski aparat EPISKOP, ki jih s PROSTIM OČESOM SLOH NI VIDE TI. Učenci z velikim zanimanjem opazujejo POVEČAVE RASTLIN, CELIC, BAKTERIJ itd. Teh DIAPROJEKTORJEV JE TOS DOSLEJ prodal nad pet tisoč osemsto, povpraševanje za njimi pa je še vedno veliko. Nadaljnji izdelek, ki po svoji OBLIKI IN KVALITETI LAHKO KONKURIRA INOZEMSKIM, je projekcijski aparat EPISKOP, ki jih s PROSTIM OČESOM SLOH NI VIDE TI. Učenci z velikim zanimanjem opazujejo POVEČAVE RASTLIN, CELIC, BAKTERIJ itd. Teh DIAPROJEKTORJEV JE TOS DOSLEJ prodal nad pet tisoč osemsto, povpraševanje za njimi pa je še vedno veliko. Nadaljnji izdelek, ki po svoji OBLIKI IN KVALITETI LAHKO KONKURIRA INOZEMSKIM, je projekcijski aparat EPISKOP, ki jih s PROSTIM OČESOM SLOH NI VIDE TI. Učenci z velikim zanimanjem opazujejo POVEČAVE RASTLIN, CELIC, BAKTERIJ itd. Teh DIAPROJEKTORJEV JE TOS DOSLEJ prodal nad pet tisoč osemsto, povpraševanje za njimi pa je še vedno veliko. Nadaljnji izdelek, ki po svoji OBLIKI IN KVALITETI LAHKO KONKURIRA INOZEMSKIM, je projekcijski aparat EPISKOP, ki jih s PROSTIM OČESOM SLOH NI VIDE TI. Učenci z velikim zanimanjem opazujejo POVEČAVE RASTLIN, CELIC, BAKTERIJ itd. Teh DIAPROJEKTORJEV JE TOS DOSLEJ prodal nad pet tisoč osemsto, povpraševanje za njimi pa je še vedno veliko. Nadaljnji izdelek, ki po svoji OBLIKI IN KVALITETI LAHKO KONKURIRA INOZEMSKIM, je projekcijski aparat EPISKOP, ki jih s PROSTIM OČESOM SLOH NI VIDE TI. Učenci z velikim zanimanjem opazujejo POVEČAVE RASTLIN, CELIC, BAKTERIJ itd. Teh DIAPROJEKTORJEV JE TOS DOSLEJ prodal nad pet tisoč osemsto, povpraševanje za njimi pa je še vedno veliko. Nadaljnji izdelek, ki po svoji OBLIKI IN KVALITETI LAHKO KONKURIRA INOZEMSKIM, je projekcijski aparat EPISKOP, ki jih s PROSTIM OČESOM SLOH NI VIDE TI. Učenci z velikim zanimanjem opazujejo POVEČAVE RASTLIN, CELIC, BAKTERIJ itd. Teh DIAPROJEKTORJEV JE TOS DOSLEJ prodal nad pet tisoč osemsto, povpraševanje za njimi pa je še vedno veliko. Nadaljnji izdelek, ki po svoji OBLIKI IN KVALITETI LAHKO KONKURIRA INOZEMSKIM, je projekcijski aparat EPISKOP, ki jih s PROSTIM OČESOM SLOH NI VIDE TI. Učenci z velikim zanimanjem opazujejo POVEČAVE RASTLIN, CELIC, BAKTERIJ itd. Teh DIAPROJEKTORJEV JE TOS DOSLEJ prodal nad pet tisoč osemsto, povpraševanje za njimi pa je še vedno veliko. Nadaljnji izdelek, ki po svoji OBLIKI IN KVALITETI LAHKO KONKURIRA INOZEMSKIM, je projekcijski aparat EPISKOP, ki jih s PROSTIM OČESOM SLOH NI VIDE TI. Učenci z velikim zanimanjem opazujejo POVEČAVE RASTLIN, CELIC, BAKTERIJ itd. Teh DIAPROJEKTORJEV JE TOS DOSLEJ prodal nad pet tisoč osemsto, povpraševanje za njimi pa je še vedno veliko. Nadaljnji izdelek, ki po svoji OBLIKI IN KVALITETI LAHKO KONKURIRA INOZEMSKIM, je projekcijski aparat EPISKOP, ki jih s PROSTIM OČESOM SLOH NI VIDE TI. Učenci z velikim zanimanjem opazujejo POVEČAVE RASTLIN, CELIC, BAKTERIJ itd. Teh DIAPROJEKTORJEV JE TOS DOSLEJ prodal nad pet tisoč osemsto, povpraševanje za njimi pa je še vedno veliko. Nadaljnji izdelek, ki po svoji OBLIKI IN KVALITETI LAHKO KONKURIRA INOZEMSKIM, je projekcijski aparat EPISKOP, ki jih s PROSTIM OČESOM SLOH NI VIDE TI. Učenci z velikim zanimanjem opazujejo POVEČAVE RASTLIN, CELIC, BAKTERIJ itd. Teh DIAPROJEKTORJEV JE TOS DOSLEJ prodal nad pet tisoč osemsto, povpraševanje za njimi pa je še vedno veliko. Nadaljnji izdelek, ki po svoji OBLIKI IN KVALITETI LAHKO KONKURIRA INOZEMSKIM, je projekcijski aparat EPISKOP, ki jih s PROSTIM OČESOM SLOH NI VIDE TI. Učenci z velikim zanimanjem opazujejo POVEČAVE RASTLIN, CELIC, BAKTERIJ itd. Teh DIAPROJEKTORJEV JE TOS DOSLEJ prodal nad pet tisoč osemsto, povpraševanje za njimi pa je še vedno veliko. Nadaljnji izdelek, ki po svoji OBLIKI IN KVALITETI LAHKO KONKURIRA INOZEMSKIM, je projekcijski aparat EPISKOP, ki jih s PROSTIM OČESOM SLOH NI VIDE TI. Učenci z velikim zanimanjem opazujejo POVEČAVE RASTLIN, CELIC, BAKTERIJ itd. Teh DIAPROJEKTORJEV JE TOS DOSLEJ prodal nad pet tisoč osemsto, povpraševanje za njimi pa je še vedno veliko. Nadaljnji izdelek, ki po svoji OBLIKI IN KVALITETI LAHKO KONKURIRA INOZEMSKIM, je projekcijski aparat EPISKOP, ki jih s PROSTIM OČESOM SLOH NI VIDE TI. Učenci z velikim zanimanjem opazujejo POVEČAVE RASTLIN, CELIC, BAKTERIJ itd. Teh DIAPROJEKTORJEV JE TOS DOSLEJ prodal nad pet tisoč osemsto, povpraševanje za njimi pa je še vedno veliko. Nadaljnji izdelek, ki po svoji OBLIKI IN KVALITETI LAHKO KONKURIRA INOZEMSKIM, je projekcijski aparat EPISKOP, ki jih s PROSTIM OČESOM SLOH NI VIDE TI. Učenci z velikim zanimanjem opazujejo POVEČAVE RASTLIN, CELIC, BAKTERIJ itd. Teh DIAPROJEKTORJEV JE TOS DOSLEJ prodal nad pet tisoč osemsto, povpraševanje za njimi pa je še vedno veliko. Nadaljnji izdelek, ki po svoji OBLIKI IN KVALITETI LAHKO KONKURIRA INOZEMSKIM, je projekcijski aparat EPISKOP, ki jih s PROSTIM OČESOM SLOH NI VIDE TI. Učenci z velikim zanimanjem opazujejo POVEČAVE RASTLIN, CELIC, BAKTERIJ itd. Teh DIAPROJEKTORJEV JE TOS DOSLEJ prodal nad pet tisoč osemsto, povpraševanje za njimi pa je še vedno veliko. Nadaljnji izdelek, ki po svoji OBLIKI IN KVALITETI LAHKO KONKURIRA INOZEMSKIM, je projekcijski aparat EPISKOP, ki jih s PROSTIM OČESOM SLOH NI VIDE TI. Učenci z velikim zanimanjem opazujejo POVEČAVE RASTLIN, CELIC, BAKTERIJ itd. Teh DIAPROJEKTORJEV JE TOS DOSLEJ prodal nad pet tisoč osemsto, povpraševanje za njimi pa je še vedno veliko. Nadaljnji izdelek, ki po svoji OBLIKI IN KVALITETI LAHKO KONKURIRA INOZEMSKIM, je projekcijski aparat EPISKOP, ki jih s PROSTIM OČESOM SLOH NI VIDE TI. Učenci z velikim zanimanjem opazujejo POVEČAVE RASTLIN, CELIC, BAKTERIJ itd. Teh DIAPROJEKTORJEV JE TOS DOSLEJ prodal nad pet tisoč osemsto, povpraševanje za njimi pa je še vedno veliko. Nadaljnji izdelek, ki po svoji OBLIKI IN KVALITETI LAHKO KONKURIRA INOZEMSKIM, je projekcijski aparat EPISKOP, ki jih s PROSTIM OČESOM SLOH NI VIDE TI. Učenci z velikim zanimanjem opazujejo POVEČAVE RASTLIN, CELIC, BAKTERIJ itd. Teh DIAPROJEKTORJEV JE TOS DOSLEJ prodal nad pet tisoč osemsto, povpraševanje za njimi pa je še vedno veliko. Nadaljnji izdelek, ki po svoji OBLIKI IN KVALITETI LAHKO KONKURIRA INOZEMSKIM, je projekcijski aparat EPISKOP, ki jih s PROSTIM OČESOM SLOH NI VIDE TI. Učenci z velikim zanimanjem opazujejo POVEČAVE RASTLIN, CELIC, BAKTERIJ itd. Teh DIAPROJEKTORJEV JE TOS DOSLEJ prodal nad pet tisoč osemsto, povpraševanje za njimi pa je še vedno veliko. Nadaljnji izdelek, ki po svoji OBLIKI IN KVALITETI LAHKO KONKURIRA INOZEMSKIM, je projekcijski aparat EPISKOP, ki jih s PROSTIM OČESOM SLOH NI VIDE TI. Učenci z velikim zanimanjem opazujejo POVEČAVE RASTLIN, CELIC, BAKTERIJ itd. Teh DIAPROJEKTORJEV JE TOS DOSLEJ prodal nad pet tisoč osemsto, povpraševanje za njimi pa je še vedno veliko. Nadaljnji izdelek, ki po svoji OBLIKI IN KVALITETI LAHKO KONKURIRA INOZEMSKIM, je projekcijski aparat EPISKOP, ki jih s PROSTIM OČESOM SLOH NI VIDE TI. Učenci z velikim zanimanjem opazujejo POVEČAVE RASTLIN, CELIC, BAKTERIJ itd. Teh DIAPROJEKTORJEV JE TOS DOSLEJ prodal nad pet tisoč osemsto, povpraševanje za njimi pa je še vedno veliko. Nadaljnji izdelek, ki po svoji OBLIKI IN KVALITETI LAHKO KONKURIRA INOZEMSKIM, je projekcijski aparat EPISKOP, ki jih s PROSTIM OČESOM SLOH NI VIDE TI. Učenci z velikim zanimanjem opazujejo POVEČAVE RASTLIN, CELIC, BAKTERIJ itd. Teh DIAPROJEKTORJEV JE TOS DOSLEJ prodal nad pet tisoč osemsto, povpraševanje za njimi pa je še vedno veliko. Nadaljnji izdelek, ki po svoji OBLIKI IN KVALITETI LAHKO KONKURIRA INOZEMSKIM, je projekcijski aparat EPISKOP, ki jih s PROSTIM OČESOM SLOH NI VIDE TI. Učenci z velikim zanimanjem opazujejo POVEČAVE RASTLIN, CELIC, BAKTERIJ itd. Teh DIAPROJEKTORJEV JE TOS DOSLEJ prodal nad pet tisoč osemsto, povpraševanje za njimi pa je še vedno veliko. Nadaljnji izdelek, ki po svoji OBLIKI IN KVALITETI LAHKO KONKURIRA INOZEMSKIM, je projekcijski aparat EPISKOP, ki jih s PROSTIM OČESOM SLOH NI VIDE TI. Učenci z velikim zanimanjem opazujejo POVEČAVE RASTLIN, CELIC, BAKTERIJ itd. Teh DIAPROJEKTORJEV JE TOS DOSLEJ prodal nad pet tisoč osemsto, povpraševanje za njimi pa je še vedno veliko. Nadaljnji izdelek, ki po svoji OBLIKI IN KVALITETI LAHKO KONKURIRA INOZEMSKIM, je projekcijski aparat EPISKOP, ki jih s PROSTIM OČESOM SLOH NI VIDE TI. Učenci z velikim zanimanjem opazujejo POVEČAVE RASTLIN, CELIC, BAKTERIJ itd. Teh DIAPROJEKTORJEV JE TOS DOSLEJ prodal nad pet tisoč osemsto, povpraševanje za njimi pa je še vedno veliko. Nadaljnji izdelek, ki po svoji OBLIKI IN KVALITETI LAHKO KONKURIRA INOZEMSKIM, je projekcijski aparat EPISKOP, ki jih s PROSTIM OČESOM SLOH NI VIDE TI. Učenci z velikim zanimanjem opazujejo POVEČAVE RASTLIN, CELIC, BAKTERIJ itd. Teh DIAPROJEKTORJEV JE TOS DOSLEJ prodal nad pet tisoč osemsto, povpraševanje za njimi pa je še vedno veliko. Nadaljnji izdelek, ki po svoji OBLIKI IN KVALITETI LAHKO KONKURIRA IN